

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
rahvale K 150 — Posamezna številka stane K 120

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravišтво Strossmayerjeva ul. št. 1, prilije. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Edinstvo ali sporazum?

Ko je klerikalni klub v konstituenti storil sklep in podal izjavo, da zapusti zbornico in se ne udeležuje se, dokler traja razprava in glasovanje o ustavi, je izdal na Hrva in Slovence neko »sporočilo«, v katerem se bje bahoto na prvi kot edini zagovornik ljudskih pravic, katere da hočejo našemu narodu t. j. Slovencem vzeti. To sporočilo je tako klaverno dokument klerikalne duševne impotence, tako poln nelogičnosti, da se človeku v srce zasmili ljudstvo, ki bo v slepi veri nasledilo klerikalnim frazam.

Klerikalni poslanci — pravi sporočilo — stoje na stališču narodnega edinstva. Zaraditega so zahtevali, da se ustava sklene v sporazumu z vseni tremi plemeni.

Ako sem za edinstvo, moram nujno smatrati narod za eno nedeljivo celoto, za eno družino. In kakor v vsaki normalni družini vlada samo medsebojna ljubezen in čut enotnosti, tako mora biti tudi v narodu kot kompaktni celoti. Kdor seveda vidi v dejstvu, da smo bili Slovenci, Hrva in Srbi v Avstriji plemensko ločeni, naravni razvoj, kakor hočejo to svetu natveziti naši klerikalci (gl. »Slovenec« od 17. tm.), in ne umetno od avstrijskih in madžarskih mogotcev ustvarjeno zidovje med deli enega enotnega naroda, ta ne bo gledal v narodu ene celote, ampak iz različnih plemen zliman konglomerat. Tak človek pa logično tudi ne more biti za edinstvo, ampak je samo hinvščina, če vkljub temu to na vsa usta izjavlja. Ali sem za edinstvo, potem ne potrebujem sporazuma, ali sem pa proti edinstvu, potem seveda bom revoltiral za sporazum. Politično slepomišljenje pa je, izjavljati se istočasno za edinstvo in za potrebo sporazuma.

Kdor je za narodno edinstvo, logično tudi ne bo pri glasovanju o ustavi v parlamentu gledal v našem narodu različnih delov, ki se imajo na nek zelo meglen način še le sporazumeti, ampak bo priznal parlamentarni princip večine. Nemogoč je sporazum n. pr. s stranko Radiča, katere poslanci se dozdaj v parlamentu sploh še prikazali niso. Njihova naloga bi bila, da z argumenti pobijajo one oddelke ustave, ki jim niso pogodu. Če vkljub tem svojim argumentom ne bi prepričali večine zbornice in bi ta glasovala po večini za drugi načrt ustave nego si ga predstavljajo oni, je po vseh principih parlamentarizma edino pravilno, da se večini uklonijo. To je običaj v vsaki organizaciji od navadnega društva pa do upravnih korporacij občine, okraja itd. Ali mar klerikalni odborniki v občinah,

kjer so dobili večine, iščejo sporazuma z neklerikalnimi odborniki, ko sklepajo baš zadnje dni resolucije za avtonomijo Slovenije? Nikjer!

Kako vneti zagovorniki narodnega edinstva so pa v ostalem klerikalci, se vidi jasno tudi iz onega odstavka njihovega sporočila, kjer po svoji stari navadi obdolžujejo Srbe, da hočejo nadvlado srbskega plemena nad hrva in slovenskim ter da hočejo tako ustavo, ki bo zadovoljevala samo Srbe.

S takimi zavijanjji dejstev bodo klerikalni poslanci sedaj šli med ljudstvo in bodo seveda nad onimi, ki jim je še ostalo od Avstrije vcepljeno sovraštvo proti Srbom, našli poslušna ušesa. Toda gotovo je in resnica, kar je poslanec Demetrovič povdarjal v svojem govoru v konstituenti 17. tm., da se bo v bodočnosti videlo, da imajo oni prav, ki hočejo narodno edinstvo tudi v ustavi zajamčiti, in ne oni, ki v slepem sovraštvu do Srbov hočejo ohranitev plemenskih tradicij in mej.

Dogodki v Beogradu.

Debata o upravni razdelitvi države.

Beograd 17. junija. V današnji seji konstituante se je pričela razprava o 8. oddelku ustave, o razdelitvi države v upravne oblasti. Poročevalec ustavnega odseka Juraj Demetrovič je naglašal svoje veselje, da more pred skupščino braniti ta oddelek ustave, ki bo venčal delo našega ujednjenja, kar je njemu kot Hrvatju še posebno prijetna naloga, ker se bo pokazalo v bodočnosti, da so samo oni med Hrvati pravilno uinevali položaj, ki so delali za sedajno ustavo. S sprejetjem federalističnih ali avtonomističnih načel bi samo okrepili plemenski in provincialni partikularizem.

Posl. Urek (SKS) in Lazič (zemljoradnik) sta se izjavila za najširšo samoupravo oblasti.

V popoldanski seji je republikanec Gijonović govoril za narodno edinstvo, za razdelitev države v oblasti po socijalnih vidikih. Je proti prisegi ministrov kralju. Naj dajo samo častno besedo.

Soc. demokrat Etbin Kristan se izjavlja za edinstvo, zato treba likvidirati preteklost. Njegova stranka ne stoji na plemenskem stališču, ampak na stališču demokratizma. Hoče močno državo, sposobno za življenje, Radič pa hoče kaos brez ciljev.

Pogajanja s klerikalci.

Beograd 17. junija. Med vlado in klerikalnim klubom so se vršila zadnje dni pogajanja, a brez uspeha.

črna kava a la turca so zaključile vsakodnevni program.

Nato smo pri svečah cele noči kartali in se krepčali z rakijo — ker »vina nema«.

V dolini je ta čas zorelo grozdje. Videl sem te turške vinograde in škoda je, da tako naglo propadajo. Saj ni čuda, ker jih zanemarjajo. Samo da enkrat vinograd okoplje, to je vse delo vinogradnika.

Gospodarske šole in vzorni vinogradniki bodo morali prav kmalu zastaviti ves svoj vpliv, da rešijo zadnje ostanke nekdanj slovityh vinogradov. Turčin vina ne pije — pač pa rad zobje grozdje in ga na razne načine suši. Kljub temu, da skrbno vinograde stražijo, imamo vsak dan grozdja v izobilju. Komora, ki nosi hrano iz doline, ne pride nikoli brez sladke teže. Grozdja je več vrst: črno, rudeče, rumeno in zeleno, drugo boljše od drugega. Pri trgatvi se nahira v velike košare, ki se natovorijo konjem in oslom. Vino je dobro in zelo močno, samo redkokje ga je dobiti.

Povečanje oblasti. — Oblasti tudi v Srbiji.

Beograd, 18. jun. V ministrski seji dne 17. t. m. se je obravnavalo vprašanje oblasti. V diskusiji se je dosegel sporazum, da odpade člen 135 ter se ustanovijo oblasti, ki bodo večje, kakor jih predvideva načrt. Število prebivalstva se še ni določilo. Vlada je pri tem pristala na Pribičevićev predlog, da se z ukinjenjem pokrajinskih vlad ustanovijo oblasti po vsej državi, torej tudi v bivši Srbiji.

Demokratski klub o oblastih.

Beograd, 18. junija. Danes je imel Demokratski klub sejo, v kateri je razpravljao o členih 95 in 135. Seji je prisostoval tudi ban dr. Tomljenović. Glede oblasti ni prišlo do končne odločitve vendar je prevladalo mnenje, da naj ima oblastvo do 800.000 prebivalcev. Izvolil se je ožji odbor, ki naj do srede predloži konkretne predloge. Odbor sestoji iz posl. Veljkoviča, dr. Marnikoviča, dr. Rojca in dr. Žerjava.

Baroški kondomlinj.

Beograd, 18. junija. Pri min. predsedniku se je vršila danes seja, katere sa je udeležilo strokovnjaško osebje, da sklepa o bodoči usodi baroške luke. Zastopniki plovbe, bank in trgovine so se izjavili, da se zamore sklepati o kakem sporazumu glede Baroša šele tedaj, ko bo reška republika priznana. Ker Italija drži še vedno Sušak in Baroš zasedena, menijo zastopniki, da je prvi pogoj sporazuma mogoč še le tedaj, ko izprazni Italija po rapalski pogodbi nam pripadla okraja. Baroška luka zadostuje za jugoslovanski promet popolnoma, ker je toliko globoka in obsežna, da lahko pristane 5 do 6 velikih oceanskih parnikov, ozir. 9 obrežnih, vsled česar bi se promet zlahka razvijal. Skladiščnega prostora ima dovolj in je tudi obala ob Delti zgrajena v dolžini 1100 m. Predor pod Trsatom se da po električni adaptaciji usposobiti za vsak tovarni promet. Svoj čas so v Barošu pristajali največji parniki Cunard-Line, ki so prevažali premog, konje itd. Razun tega pa še imamo daljne luke Martinšico, kjer je v ozadju do 200.000 m² prostora za lesna skladišča in Brajdico, kjer je dovolj prostora za trgovinska skladišča. Ta luka lahko sprejema tudi največje oceanske parnike. — Uprava Baroša in Reke je po mnenju teh strokovnjakov nepotrebna. Pogajanja glede skupne uprave naj se začno šele takrat, ko bo reška država popolnoma samostojna in se bo začela s svojimi zaledjem, t. j. v prvi

Dnevi v Gornji Belici so nam mirno in prijetno potekali. S prebivalstvom smo se dobro razumeli, inteligenca je hodila celo k nam v posete. Vas, akoprav tik na meji in 1800 metrov nad morjem, ima dvorazredno šolo. Učitelja sta dobrovoljca — Solunca. Seve je vse primitivno. Po protiakciji v Albaniji je nastopila po meji tišina. Mirno smo spali vsako noč, razven straž, ki so bile iz previdnosti razpostavljene po bližnjih vrhovih.

Nekega jutra nas pa zbudi zopet neprijetna novica: roparij od preka so pridrli po noči v ovčjo stajo, pastirja ustrelili in ovce odgnali. Sledi so kazale v Albanijo, zasledovanje pa ni imelo uspeha: roparij so ušli rokam pravice.

Ovce nočijo poleti v velikih ograjenih prostorih, kamor jih priženejo s pašo. Stražijo jih pastirji in veliki ovčji psi. Ravno te staje so pripravne za drzne roparske napade.

Obe žrtvi, moža v najlepših letih ter mladega 12 letnega pastirčka, so kmalu prinesli k cerkvi. Privezana sta

vrsti z nami pogajati. Izvedenci so naprosili vlado, naj pri teh načelih vstraja ter zahteva najprej popolno izvršitev rapalske pogodbe s strani Italije; naša razpoložljiva pristanišča nam zadostujejo za čas dokler si ne zgradimo projektiranih modernih luk v Jadranu.

Politične vesti.

Kralj Peter je ozdravel in je že 16. tm. obedoval z rodbino pri skupni mizi.

Dr. Tomljenović pri regentu. Dne 18. tm. je bil sprejet v avdienci pri regentu hrvaški ban dr. Tomljenović. Avdienca je trajala trideset ur. Regent se je zelo zanimal za razmere na Hrvaškem.

Konstituanta. Specijalna debata o VIII. poglavju ustave se je dne 18. tm. nadaljevala. Za vladni predlog je govoril Črnogorec Radović ter se ostro obračal proti separatistom in avtonomistom. Soc. dem. dr. Korun je zahteval za oblasti večje število prebivalstva. Ker je bilo premalo poslancev navzočih se je seja preložila na sredo. K temu poglavju je še prijavljen kot govornik tudi posl. Brandner.

Nova d' Annunzijada? Iz Rima dohaja vest, da je italijanska vlada dobila zanesljive informacije, da pripravljajo bivši d' Annunzijeve ardit in legijonarji nov naskok na reško državo. Rimska vlada je izdala vsem prefekturam ukaz, da se postavijo bivši d' Annunzijeve ardit in legijonarji pod policijsko nadzorstvo ter se jim prepreči odhod v Reko.

Iz države »2000-letne kulture«. Iz Benetk se poroča, da so se tam nanovo spopadli fašisti in komunisti. Komuniste, ki so se vračali ravno iz pogreba ubitega Catellana, so fašisti obkolili ter jih siloma na vlačilcih pripeljali na trg Sv. Marka, kjer jim je govoril nek fašist, naj ne upri-zarijajo več nemirov. Za to so zvedeli drugi komunisti ter počakali vračajoče se fašiste in jih začeli obstreljevati. Fašisti so nato zapodili komuniste v dve kavarni, jih obkolili ter obe stavbi demolirali z bombami. Ponoči so hoteli fašisti napasti komunističnega poslanca Musattija, pa so prišli pomotoma na druga vrata, kjer so razbili neki vdovi vso pohištvo in pometal opravo na ulico. Pred hišo komuniste Bermana so razbijali in potrli šipe, vendar jih je policija še pravočasno razgnala. Pri vseh spopadih sta bila ubita 2 komunisti in okrog 20 ranjenih. Domneva se, da so imeli tudi fašisti mrtve.

Iz neodrešene domovine. Razna glasila Hrvatske zajednice prinašajo vesti, da se slovensko-hrvaški poslanci naše neodrešene raje v Rimu nikakor ne mo-

bila mrliča kar na konja, ki sta jih prinesla. Mož ima strel v prsa, deček v glavo, oba strela sta gotovo bila oddana iz bližine ter povzročila takojšnjo smrt. Trupli so položili na klopi pred cerkev, kje se je zbrala cela vas. Ženske so jadikovale in upile kot je to v teh krajih navada. Malega fanta so nosile po rokah ter ga posipale z rožami. Ker lesu ni, so dali trupli kar skupaj v en grob ter jih pokrili s par deskami in zagreblili. Sorodniki, ki so pogrebu prisostvovali, dele udeležencem pogreba kuhan ječmen in kruh, ki ga mora vsak v spomin rajnkemu pojesti.

Žalostna slika divjih razmer je bila, ko sta se žena in mati ubitih in oropanih vračali sami na svoj dom. — Prvi jesenski dnevi so bili prekrasni. Kar srce mi je vriskalo, ko sem v divji gorski naravi s pogledi božal vse gorske velikane, ki jih je bilo videti. Zrak je bil čist kot ribje oko, bolezen v tej klimi sploh ne eksistira. V luninih nočeh smo gledali svetlobo, ki se je odbijala na velikanski površini Ohrskega jezera.

DR. MILKO HRAŠOVEC:

Iz Celja na vrhove jugovzhodnih albanskih Alp.

(Konec.)

Gornja Belica je krščanska vas. Kmet (župan) nam je nakazal par praznih hiš, katerih prebivalci so med vojno zbežali in se še do danes niso vrnili.

Streha — srečen čut, ko jo po dveh mesecih življenja pod milim nebom in v šotorih imaš zopet nad seboj. To je pa tudi vse, drugače so hiše gole in prazne. Stanovanje smo si za silo uredili. Stropa ni, tudi oken ne, zato kurjava nič ne izda. V sobah so pravi pravcati kamini, v katerih pridno kurimo in okrog katerih so tudi naša ležišča. Noči so — akoprav imamo šele prve dni septembra — zelo mrzle.

Prijatelj Bosanac se je odlikoval kot izborna kuharica. Čeprav šteje naš kuhinjski inventar le par stvari, smo imeli včasih pojedine, ki bi se jih lahko vsaka še tako razvajena dama udeležila. Močnate jedi — kot poezije in

rejo zediniti in ne morejo ustanoviti niti svojega kluba. Ti listi pišejo, da se je poslanec Šček baže izjavil, da bo deloval skupno z italijansko ljudsko (klerikalno) stranko v prid svojemu narodu ter sklepajo iz tega, da bo Šček vstopil v to stranko. — Vesti same na sebi še od nobene strani niso potrjene, vendar se nam zdi, da so tendenciozne izmišljotine hrvaških separatistov, posebno ker jih pri našajo s slastjo edino »Hrv. zajedničarji«.

Prodiranje poljskih vstašev v Gor. Sleziji. Ponoči na 15. tm. so vstaši živahno streljali ter proti dnevu nadaljevali svoje prodiranje. Zdi se, da se bodo ponovili boji.

Usoda nemških U-čolnov. Iz Pariza poročajo, da so v Toulonu potopili od 30 nekdanjih nemških U-čolnov 6, nadaljnjih 11 je prevzela francoska mornarica. Ostalih 13 čolnov še bo Francija potopila.

Izjava voditelja tržaških Jugoslovenov dr. Wilfana. V razgovoru z rimskim dopisnikom tržaškega »Piccola« je dr. Wilfan izjavil, da si naši poslanci v rimskem parlamentu pridružujejo prosto roko in pravico, govoriti v parlamentu ali italijanski ali slovenski. Glede armade bodo zahtevali za Jugoslovene posebne polke. Upa, da pride prejalislej do revizije rapske pogodbe, da se popravi storjena krivica. Še le potem bo mogoče prijateljsko razmerje med Italijo in Jugoslavijo, kajti Jugoslavija ne more biti mirna, dokler ni z njo združenih krog 600.000 Jugoslovenov, ki so priključeni Italiji. Za prehodno dobo pa zahtevajo Jugosloveni popolno enakopravnost jezika v uradnih in šolah.

Karl Habsburg kuje nove načrte. Na Madžarskem imajo 20. avgusta narodni praznik Sv. Štefana. Govori se, da namerava tega dne ekscesar Karl zopet poskusiti novo pustolovstvo, ki je baže bilo dogovorjeno že zadnjič v Subotici. Zato je baže Karl prosil švicarsko vladu, da sme do avgusta še ostati v Švici.

Dvoboj Trockij-Lenin. Iz Moskve poročajo, da vlada na III. boljševiškem kongresu veliko zanimanje za govor Trockega, ki namerava baže z vso silo nastopiti proti pomirljivi politiki Lenina in njegove okolice. Mnogi sodijo, da se Trockemu posreči vreči Lenina.

Iz Korotana.

Volitve na Koroškem.

Celovec, 19. junija. Volitve v narodni svet in deželni zbor so potekle mirno. Udeležba je bila precej pičila. Rezultat volitev je neobvezno sledeči: V Celovcu je bilo oddanih 11.943 veljavnih glasov; od teh odpade na socialne demokrate 4300, Velenemce 3838, kršč. socialno stranko 3113, kmečko stranko 291, komuniste 24; Slovenci so dobili 89 glasov. V okraju Šmohor je bilo oddanih 5905 glasov in sicer za socialne demokrate 1625, Velenemce 407, kršč. socialce 2960, kmečko stranko 1456, komuniste 3, Slovence 116 (neveljavna 102 glasa). V špitalskem okraju je bilo oddanih 19.098 veljavnih glasov. Od teh odpade na socialne demokrate 6758, Velenemce 1508, kršč. socialce 5512, kmečko stranko 5974, komuniste 46, Slovence —. V Velikovicu je začasno dognan sledeči izid: Socialni demokrate 446, Velenemci 336, kršč. socialci 31, kmečka stranka 198, komunisti 8, Slovenci 93. V Beljaku

Ko se nekega jutra umivam pri vaškem vodnjaku, mi javi telefonist, da je po došli depeši orožna vaja končana. Kmalu sem pospravil svojo bomo garderobo ter se poslovil od svojih vojakov. Bogme, radi smo se imeli in marsikom je pri slovesu zaiskrilo okol še srčneje pa je bilo slovo od lepe goske narave, ki mi je trdno ostalo v spominu.

Mahal sem jo kar sam 5 ur daleč v strugo, ter nadalje 3 ure v hrib, kjer sem dobil dokumente pri pukovski komandi. Ko stopim v hotel v Veliko Srbijo, zagledam v hotelski sobi velikanski kovček prijatelja Šmida.

Torej smo zopet skupaj - verni obljudi, da se vrnemo zopet skupaj. Zvečer nas prijatelj Goligranc, ki mu radi bolezi še dva dni do konca vaj manjkata, povabi k sebi, 15 litrov macedonske črnine hrani v nepristopni kleti. V družbi srbskega kapetana, inteligentnega in prijaznega moža, smo preživeli lep večer.

Do Bitolja smo potovali ločeno. Ta ni hotel z nami, še danes v Bitolju

(dežela) je bilo oddanih 27.224 glasov. Od teh za socialne demokrate 15.035, Velenemce 2635, kršč. socialce 3614, kmečko stranko 3749, komuniste 59 in Slovence 2132. V Beljaku (mesto) so dobili socialni demokrate 5677, Velenemci 2564, kmečka stranka 1724, komunisti 36, Slovenci 14 glasov. Okraj Št. Vid: socialni demokrate 9452, kmečka stranka 5600, kršč. socialci 4641, Velenemci 2555 glasov. V okraju Volšperk: socialni demokrate 4750, kršč. socialci 7250, Velenemci 484 in komunisti 11 glasov. Končni rezultati še niso uradno ugotovljeni.

Mariborske novice.

Iz politične službe. Vladni tajnik dr. Ivo Poljanec, doslej vladni komisar mesta Maribor, je dodeljen okr. glavarstvu v Mariboru.

Člani mariborskega gledališča (ga. Bukšekova ter gg. Skrbinek in Bratina) prirede meseca julija turnejo po vsej Sloveniji.

Celjske novice.

V raznih celjskih hišah, celo tam, kjer so Slovenci gospodarji, najdemo še vedno razne »Hausordnungen«. Skrajni čas je, da se nadomeste z pristno-slovenskimi hišnimi redi. Čudimo se, da slovenske stranke same tega ne zahtevajo.

Olejševanje Celja stalno napreduje. Ulice, ki so bile med vojno razorane in so ob čau deževia bile podobne jezerom, so večinoma že urejene. Naše vrlo olejševalno društvo pa tudi sicer posveča zunanji lepoti mesta vso pozornost. Baš te dni se je park pred kolodvorom lepo zasadil s cvetkami.

Pevska vaja za moški zbor v sredo ob 8. uri zvečer v Narodnem domu.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Gaberje in okolico bode imela občni zbor v sredo 22. tm. v Sokolskem domu v Gaberju. Prosimo vse prijatelje C. M. družbe, da se ga udeležijo.

Lep uspeh slavnosti Jugoslov. matice. Odbor podr. »Jugoslov. matice« je 17. tm. pregledoval prireditvene izdatke in dohodke ter je dognal, da je čistega dobička preko 30.000 K. Točneje poročamo, ko bode cel račun sestavljen. K temu uspehu so v veliki meri pripomogli naši rodoljubni lesni trgovci, ki so nam posodili les. Ko bi ga bili morali sami nakupiti, bi gotovo ne bilo govora o taki svoti. Iskrena in ponovna hvala na tako veliki naklonjenosti gospodom: Šaucerju, Čarterju, Pajmanu in Kukoveni! Ob tem se pa hvaležno spominjamo tudi gospoda Vršiča, kateri je z izvanredno vnemo delal pri točenju ter je s tem izdatno pripomogel do tako lepega denarnega uspeha! Cela naša prireditev se je vršila v najlepšem redu, v lepi edinstvi. Za tako krasno in složno delovanje v naš visoki namen se še enkrat vsem kar najtopleje zahvaljujemo ter prosimo, da nam tudi v bodočnosti ohranijo svojo blagonaklonjenost. — Podr. »Jugoslov. matice« v Celju.

Stanovanjska in stavbena zadruga v Celju ponovno opozarja na svoj občni zbor, ki se vrši v sredo, dne 22. tm. ob pol 20. uri v Nar. domu.

Dijaški kuhinji v Celju je daroval namesto cvetja na grob svojega nepozabnega učenca Tončka Sivka iz Št. Jurja

pašuje. Če kakega Slovenca zanese v Makedonijo, tam se naj oglasi, tam bo našel dobrega svetovalca.

V neprestanih pripovedovanjih o prestanih vajah jehitro minula pot nazaj. Najbolj nam je ugajala Šmidova brada, ki se je bila v dveh mesecih imenitno zarasla. Tudi nam drugim je bilo poznati 2 mesečno bivanje v divjih krajih.

V Beogradu smo nazaj grede malo pregledali našo prestolnico ter občudovali nje krasno lego.

Drugega jutra pa smo pozdravljali Zagreb, Savo, Zidani most, Celje.

Doma! Sladek poljubček po dnevnih nemirnih in nevarnih življenja. Še danes rad mislim na kraje, ki sem jih spoznal.

Želim, da bi te vrste vzbudile pri naših ljudeh spoznanje, da ne gledajo svoje nove domovine po zastrupljenih očalih raznih slovenskih in hrvaških patentpatrijotov, ki jim je domovina dobra le tako dolgo, dokler sede v najlepših krajih pri polnih skledah in po vrhu še zabavljajo! Če so dosegle to, so dosegle svoj namen.

g. prof. Klešnik v Celju 100 K. Za isto društvo je nabrala ga. Sidonija Belle, so-proga ravnatelj knjižniške šole v Št. Jurju ob j. ž. 430 K.

Jubilej slovenskega obrtnika. Dne 24. tm. slavi gospod Ivan Kapus, brivski mojster v Celju, 30-letnico, odkar izvršuje svojo orbit v Celju. Možu, ki tudi v najtežjih dneh nemškega nasilja ni nikdar omahoval v svojem narodnem prepričanju, naše iskrene čestitke!

Otvoritev učnega tečaja za pisanje s cirilico. Da se s Srbi in Hrvati tesneje spojimo v eden velik in složen narod, sem pripravljen, s 1. julijem, ko so šolske izbe prazne, otvoriti za gospode in gospodične učni tečaj za pisanje s cirilico. Ponk se bo vršil vsak dan od 7. do 8. ure zvečer, in sicer v 1. razredu dekliske osnovne šole v Zrinjsko-Frankopanski ulici v Celju. Človek se uči, dokler živi. Vsak naj prinese seboj sešitek (pisanko) z dvojno liniaturo in veselo sree blaženih mladostnih šolskih let. — Celje, dne 18. junija 1921. — Ivan Kunšić, zasebni učitelj v Prešernovi ulici 5, II. nadstropje.

Dijaški kuhinji je daroval g. profesor Klešnik 100 K mesto cvetja na grob svojega nepozabnega učenca Tončka Sivka.

Celjska evangelijska občina. V nedeljo 19. tm. je bil z običajnimi slovesnostmi od seniorja Frica Maya uveden v službo vikar Gerhard May.

Obrtni vestnik.

Občni zbor Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug se vrši 9. julija 1921 ob 19. uri (7. uri zvečer) v Slov. Bistrici s sledečim vzporedom: 1. Poročilo zveznega odbora. 2. Proračun prejemkov in izdatkov tekočega poslovnega leta. 3. Sprememba pravil. 4. Določitev članskih prispevkov za 1921 in 1922. 5. Posredovalnica za kvalificirane delavce. 6. Očitek radi prekomernega števila 7. Zaveza delavskih bolniških blagajn. 8. Vprašanje stanovskega glasila. 9. »Zanatlijski Savez u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca«. 10. Eventualnosti. Občni zbor tvorijo zastopniki obrtnih zadrug, katere določijo za vsake 50 zadrugnih članov po enega delegata. Za zastopstvo določeni delegati naj prinesejo seboj legitimacije pristojnih zadrug. Predmeti, ki se naj razpravljajo na zboru razun gornjega dnevnega reda, se morajo prijaviti zaveznemu odboru najkasneje do 29. junija 1921. V slučaju nesklepnosti ob določeni uri se zborovanje prične eno uro pozneje ob vsakem številu navzočih. — Sledeči dan dopoldne veliki obrtni shod v Slov. Bistrici.

JDS.

Okrožno tajništvo JDS v Celju se nahaja v Strossmayerjevi ulici 1 (poslopije Zvezne tiskarne) in posluje za okraje Slov. Gradec, Šoštanj, Goranjigrad, Vransko, Celje, Konjice, Laško, Sevnica, Brežice, Kozje, Šmarje, Rogatec. Somsiljeniki se naj v vseh zadevah (bodisi davčnih ali drugih) obračajo na nas. Tajništvo posluje brezplačno.

Turistika in šport.

Planinske kočje SPD. »Slov. planin. društvo« naznanja, da se otvorijo dne 19. tm. nanovo 4 planin. kočje i. s.: **Kamniška kočja** 1800 m — na Kamniškem sedlu; **Cojzova kočja** 1800 m — na Kokrskem sedlu; **Kočja na Veliki planini** 1668 m — nad Kamnikom; **Prešernova kočja** 2198 m — na Stolu. — **Vse Triglavске kočje** pa se bodo otvorile 28. tm. Poleg gorimovanjih koč so sedaj v oskrbi že tudi: **Jesenjska kočja** pod Goliciami, **Kadilnikova kočja** vrh Golice, **Valvazorjeva kočja** pod Stolum, **Turist.-hotel, »Aljažev dom«** v vratih, **Turist.-hotel, »Zlatorog«** in **Grand-hotel »Sv. Janez«** ob Bohinjskem jezeru.

Sokolstvo.

Sokolske potreščine. Tvrška Karol Pajk je dobila od Saveza prodajo predpisanih krojev in drugih sokolskih potrebščin. Sokoli, ki poletite v Osijek, preskrbite se pravočasno.

Sokol v Brežicah priredi dne 14. avgusta javno telovadbo. Bratska društva in prijatelje Sokola vabi k obilni udeležbi odbor.

»Vranski Sokol« je priredil v nedeljo 12. tm. pešizlet združen z javno telovadbo v Prekopo, kjer je nastopil prvič po prerojenju tudi Sokol iz Št. Pavla pri Preboldu. Po telovadbi se je vršila ljud-

ska veselica, za katere dobri uspeh se čutimo dolžni izreči javno zahvalo v prvi vrsti gostilničarju g. Tarnišku in njegovi cenj. gospej soprogi za izvanredno požrtvovalnost pri celi prireditvi, kakor tudi za podelitev prostora za telovadbo. — Nadalje se zahvaljujemo cenj. gospodičnam iz Prekope, kateri so prodajale cvetlice, srečke in šalivo pošto, vsem ljubim darovalcem Jaril na Vranskem, Prekopi, Št. Juriju in Kapliji, vsem cenj. damam, sodelujočim v šotorih ter pevskemu društvu »Vranska Vila« za krasne narodne pesmice. — Odbor (k)

Iz jugoslovenskega Sokolstva. Dne 12. tm. so se vršili župni zleti v Mengšu Zagrebu, Kostanjici in v Banjaluki. V Banjaluki se je vršil I. župni zlet po letu 1914. Župa je bila sedaj na novo ustanovljena ter so ji bila pridružena društva, ki so med vojno zelo trpela in katerim je bilo uničeno skoraj vse premoženje. Vzlic temu so dosegla sokolska društva na župnem zletu lep uspeh, kar dokazuje, da se je v društvih pri vseh težkočah, ki vladajo v onih krajih zelo veliko delalo. V soboto, dne 11. tm. so prišla že vsa društva v Banjaluko. Drugi dan ob 6. uri zjutraj se je začela tekma, pri kateri so nastopile 4 vrste. Tekma se je vršila v skoku v višino in daljino, v metanju krogle, v dviganju bremen in v teku. Uspehi so bili dobri. Popoldne pa se je vršila javna telovadba, pri kateri je nastopilo 70 telovadcev, 85 dečkov šolskega naraščaja, članic 54. Razventega je nastopilo društvo Prnjavor z dvema točkama in sicer z deco in članicami. Nastop tega društva je bil vzoren. Sploh je bilo opaziti med članstvom in med deco veliko disciplino. Zleta so se udeležili tudi zastopniki starešinstva Saveza in T. O. — Veliko večji je bil zlet sokolske župe v Zagrebu, ki je bil sijajna manifestacija sokolske misli v Zagrebu, vzlic temu, da so skušali nekateri razdiralni elementi zlet onemogočiti in povzročiti prepire v Sokolstvu. Pri zletu je nastopilo 1900 dece zagrebačkih šol. Poleg tega je nastopilo vojaštvo s prostimi vajami, katere je izvajalo naravnost vzorno. Nastop 2200 telovadcev-Sokolov in vojakov je povzročil med občinstvom velikansko navdušenje, saj je prvič nastopilo naše vojaštvo skupno s Sokolstvom. Razun teh so nastopile tudi Sokolice in izbrane vrste telovadcev na orodju. Zlet sokolske župe v Bjelovaru se je vršil isti dan v Koprivnici ter je uspel ravnotako dobro. Nastopilo je pri javni telovadbi okoli 300 telovadcev in telovadk. — Zelo razveseljivo dejstvo pri društvih teh žup je to, da sodeluje v velikem številu tamošnja inteligence. Tako je n. pr. bilo videti nastopiti pri javni telovadbi okrajnega glavarja, ki je vodil tudi naraščaj, državnega pravdnika, ki je vodil sokolsko godbo, odvetnike in učitelje. Vsi sodelujejo z veliko vnemo pri sokolskih društvih in imajo tudi velike uspehe. Lahko bi služili marsikateremu za vzgled.

Vestnik invalidov.

SOMEŠČANI CELJANI! Poverjenišvo organizacije voj. inv. v Celju priredi na dan 29. junija cvetlični dan v ko-ljani! Pokažite svoje usmiljeno srce in prožite vašo roko-pomočnico invalidom in vdovam, ker so je res potrebni. Naše vojne vdove v Celju gladujejo in z njihimi njihovi otroci! Ne zaostanite za drugimi mesti! Naši tovariši na Hrvaškem so na cvetličnih dneh imeli ogromne uspehe. — Lani so na Hrvaškem dne 29. junija nabrali 3 in pol milijona kron. — Celjani, pokazite se, ker vas dolžnost klic! Poverjenišvo voj. invalidov v Celju.

Pozor, vojni invalidi v Št. Jurju ob j. ž.! Pripravite vse za shod in pošljite dva delegata po informacije k nam! — Poverjenišvo organizacije vojnih invalidov v Celju.

Poverjenišvo za socialno skrb, invalidski oddelek opozarja na natečaj za dobavo večje količine kuhinjske posode in jedilne opreme za invalidske zavode, objavljen v Uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 60 z dne 4. junija tl.

Poverjenišvo za socialno skrb, invalidski oddelek želi nabaviti približno 810 metrov dobrega blaga (gradl ali koper) pri širini od 120 cm za izdelavo žarnic. Pismene ponudbe (zapečatenne in kolkovane) z vzorci vréd naj se pošljejo omenjenemu invalidskemu oddelku najkasneje do 24. junija 1921.

Na shodu invalidov v Št. Petru v Sav. dol. 12. tm. se je ustanovila podruž-

nica in je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Aleksander Štefančič, podpredsednik Josip Škofar, tajnik Ivan Kramar, blagajnik Martin Zohar, preglednik Ivan Uratnik in Josipina Račič, odbornici Liza Cerar in Ivana Drešček. — Tajnik poverjenišva iz Celja je pozval novi odbor na agilno delo ter je obrazložil namen in koristi organizacije.

Poverjenišvo voj. invalidov v Celju vabi vse invalide, da v svojih krajih obdržavajo sestanke, si izvolijo zaupnike ter določijo dneve, ko naj skliče poverjenišvo shode v njihovih krajih in pošlje tja referente. Sedaj je zadnji čas, da se organiziramo, ker se kmalu sestanek kongres vseh vojnih invalidov in je potrebno, da imamo pred tem kongresom še eno zborovanje vseh naših podružnic in da formuliramo naše zahteve, katere bomo kongresu predložili. Na novo izvoljeni zaupniki naj se prijavijo pri poverjeništvu v Celju, od katerega bodo sprejeli informacije za daljno delovanje.

Invalidski dan priredi »druženje ratnih invalida« dne 28. in 29. tm. v Zagrebu. Pokroviteljstvo nad prireditvijo sta prevzela ban dr. Tomljenovič in armijski poveljnik general Pešič. Priredi se velika zbirka v prid invalidom.

Jugoslovanski gasilec.

Latkovavas. Prostovoljno gasilno društvo priredi veliko vrtno veselico dne 7. avgusta 1921 pri g. nač. Fr. Glinšek-u. Prosi se vsa sosedna društva, da se ozirajo na to prireditev. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor. (k)

Mozirje. Prostovoljno gasilno društvo v Mozirju proslavi dne 24. julija tl. 35-letnico svojega obstanka ter priredi pri tej priliki veliko veselico na prostem, in sicer v drevoredu ob Savinji s prav obširnimi sporedom, kateri se objavi pozneje. Ta prireditev v prijaznem trgu gor. Sav. doline obeta mnogo zabave ter že sam veselčni prostor ob bistri tekoči Savinji naj privabi prav mnogo udeležencev iz cele Šaleške, zgornje in spodnje Sav. doline, katere že sedaj k obilni udeležbi uljudno vabimo. Vsa bratska bližnja društva pa tem potom uljudno prosimo, naj se na to našo prireditev po možnosti ozirajo, in naj ne prirejajo ta dan veselice, temveč vsi prihite k mozirski požarni brambli Na pomoč! (k)

Gasilska društva in veselčni davek. Pod predsedstvom ministra dr. Krizmanca se je 16. tm. vršila seja in-ekonomskega komiteja; sklenilo se je med drugim, da se gasilska društva z ozirom na njih človekoljubni namen oproste pri vseh prireditvah veselčnega davka

Prosveta.

»Kralj Matjaževa vojska« se zove mladinski narodni igrokaz s petjem in plesom v osmih slikah, katero igro priredila mestna deška in dekliška osnovna šola v celjskem mestnem gledališču v proslavo Vidovega dne t. j. 28. junija ob 20. uri. Na odru bo sodelovalo 48 dečkov in deklic obeh osnovnih šol v krasnih kostumih, izposojenih iz obeh največjih slovenskih gledališč. Pri predstavi bo sviral tudi mestni celjski orkester. Ker je imenovan igrokaz izvirna novost in bo sedaj prvič na odru, je zanimanje za to prireditev izvanredno veliko. Predstava se bo ponovila na praznik sv. Petra in Pavla točno ob 4. uri popoldne.

Slovensko gledališče v Celju. Po daljši pavzi, ki pa so jo v zadostni meri izpolnile druge prireditve, se je igrala v sredo, dne 15. tm. na našem odru od Fr. Govekarja prevedena francoska burka »Kontrolor spalnih vozov«. Francoska dramska literatura je bogata raznih veseloiger in burk, kojih dejanje poteka enostavno, brez večjih zapletov in notranjih konfliktov, ki pa se odlikujejo po finem humorju in diskretnih dovtipih, ki pridejo do veljave z globoko zamišljeno in vsestransko dobro igro. Kretnje, maske, kostumi in tempo igre še le spravi doživljaje na odru v pravi kontakt z občinstvom, da se zabava in uživa ter zapušča zadovoljno gledališče. Tudi »Kontrolor spalnih vozov« bi moral še bolj učinkovati, ako bi imeli naši postrtovalni igralci več časa na razpolago, da bi spravili v igro vse ono, česar je še manjkalo. Omenjamo to radi tega, ker je občinstvo vsled lepih uspehov naših igralcev že razvajeno in ne vidi več rado na odru kakih znakov diletantizma. Režija se je gotovo zelo potrudila in ji gre vse

priznanje. Ne more pa doseči svojega smotra, ako se premalo upošteva avtoriteta vsakratnega režiserja, ki more le s krepko roko ustvariti kaj dobrega, če že ne dovršenega. V osebno kritiko se spuščam to pot le čisto na kratko, ker so se vsi igralci potrudili in je večina kreirala pravilne tipe. V glavnih ulogah smo videli g. Pfeiferja (Georges Godefroid), gđ. Černetovo (Lucienne), gosp. Lipovška (Montepin), go. Založnikovo (Aurore) in g. Krefla (Alfred Godfroid). Vsi so se zelo potrudili, biti dobri in v nekaterih nastopih izzvali mnogo smeha. V manjših ulogah smo videli g. Perca (Raoul de Saint Medard) in gđ. Testenovo (Angele), ki sta zelo ugajala, nadalje g. Černivca (uradnik Labordave), g. Škofa (Charbonneau), gđ. Marnova (Madame Charbonneau) in gđ. Solinčevu (Rozina), ki so s svojim sigurnim nastopom v zadovoljnost dopolnili celo igro. Tudi ostali igralci sta bili na svojem mestu. Izogibati se je večjih slovniških napak v jeziku, četudi so morda v tekstu. Gledališče je bilo kljub velikim gnutim žrtvam zadnjih tednov polno. Občinstvo pričakuje zadovoljiv zaključek letošnje sezone.

— vlj —

Dramatično društvo v Celju prosi vse društvene člane kakor tudi posumnike in društva izven Celja, ki imajo igre ali posamezne vloge, ki so last Celjskega dramatičnega društva, da jih nemudoma vrnejo, da moremo urediti arhiv. Knjige ali vloge prevzema društveni tajnik trgovec g. Plahuta v Celju. — Odbor.

Dramatično društvo v Celju pripravlja za zaključek letošnje sezone velezbavno igro »Androclus«, ki se bo predstavljala v soboto 2. in v nedeljo 3. julija v Mestnem gledališču v Celju.

Osnovanje višje umetniške šole v Beogradu pripravlja ministrstvo prosvete.

»Parni kotli«. Spisal ing. Gvidon Gulič. V Ljubljani 1921. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena za vezano knjigo 40 K. Po vzgledu češke zbirke »Za vzdelanim« smo končno tudi Slovenci dobili popularno znanstveno knjižnico, ki bo prinašala kratke in praktične razprave iz vseh strok vede. Hitro se boš lahko informiral iz takih zveščic ter ne bo treba iskati debelih knjig, ki so vporabne končno le strokovnjakom. Inž. Gulič je svojo razpravo namenil kurjačem in poselnikom parnih kotlov, delovodjem in drugim praktičnim osebam, zlasti pa narasčaju. V splošnem podaja spis vse, kar treba vedeti o parnem kotlu. Terminologija je deloma ustvaril po slovenskem in drugih slovanskih jezikih. Priložen je tudi slovensko-nemški slovarček in prinaša veliko število šematičnih skic in slik kotla in njegovih delov. Posamezna poglavja so tudi čisto znanstvena ter upoštevajo najnovejšo izume na tem polju. — Knjigo pozdravljamo in priporočamo.

Priroda, 6. broj, donosi: dr. A. Langhoffer, Malaria i njeni uzročnici. — Zaštita prirode u Sloveniji. — Braća Lumiere. — Dr. O. Kučera, Planet Saturn u 1921. — J. H. Fabre, Strizibuba. — M. Čubelič, Rudarstvo u davno doba. — Pabirci. — Razgovori. Preporučamo roditeljima, da daju Prirodu u ruke svojoj djeci, da ih zagrije za one slične svakodnevne ljepote, mimo kojih leti današnji život. Pretplata samo 40 K, za djake 22 K, a članarina hrv. prirodoslovnoga društva 60 K, šalje se Prirodi, Demetrova 1, Zagreb.

Dnevna kronika.

Umrla je 11. tm. v Gradcu po operaciji gospa Marica Štibler roj. Havliček, žena g. Miloša Štiblerja, šefa kabineta ministrstva poljoprivrede i voda v Beogradu, stara komaj 29 let. Našemu odličnemu rojaku ob bridki izgubi globoko in iskreno sožalje!

Veliki zaveznički in naša odškodnina. Takozvani vrhovni svet zaveznikov v Londonu je sklenil, da ima Nemčija plačati naši državi manj odškodnine, nego je določeno v versajski mirovni pogodbi. Ker se v smislu člena 22, dodatka II — reparacije tako sprememba sme izvršiti samo v slučaju soglasnega pristanka vseh vlad, ki imajo svoje zastopnike v reparacijski komisiji, naša vlada pa ni bila niti vprašana niti k posvetovanjem poklicana, so naši zastopniki v reparacijski komisiji vložili protest proti temu kršenju mirovne pogodbe.

Rudarske stavke na Angleškem še ne bo konec, ker so se rudarji pri glasovanju z 325.262 proti 128.170 glasovom izrekli proti sprejemu pogojev lastnikov rudnikov.

Značilno izjavo je podal na obnem zboru švabskega »Kulturbunda« v Novem Sadu inž. Reinhold Hoegen. Pozval je zborovalce, naj prav razumevajo novi položaj in naj zvesto držijo z jugoslovensko državo, ki je dala Nemcem pravice, o kakoršnih pod Madžari še sanjati niso mogli. Tako govore pravi Nemci. Naši ponemčenci pa seveda vidijo v Jugoslaviji sovražnico, ker jih je vrgla iz nebes nemške domišljavosti in nadvladja. Primerjajte s Hoegenovo izjavo razne hujskajoče članke celjske Cillferce, pa boste vedeli dovolj!

Nagle smrti umrl je 14. tm. na zagrebškem južnem kolodvoru splavar Josip Polšnik, rojen l. 1855 v občini Kokarje v Sav. dolini.

Razdelitev zlatega zaklada Avstro-ogrške banke. Dunajska »Neue Presse« javlja, da je vprašanje razdelitve zlatega zaklada 50 milijonov zlatih kron rešeno. Češkoslovaška dobi 15 in pol milijona, Jugoslavija 7 milijonov, Poljska, Rumunija in Italija skupaj 28 milijonov, Avstrija in Madžarska na papirju 7 in pol milijona kron, efektivno pa samo po eden in tričetrt milijona zlatih kron, ker se mora pri Avstriji in Madžarski vračunati znesek, ki se je porabil za poravnavo dolgov.

Založnica slovenskega dekleta v tujini. 21-letna Marija Južnič, po rodu kranjska Slovenka, je služila v Pragi kot uradnica. Živela je pošteno, vendar jo je našla nesreča. Te dni je prešla njena gospodinja od nje pismo, v katerem ji naznanja, da je nesrečna in da gre prostovoljno v smrt. Isti dan so vjeli na Moldavi ročni kovčeg, v katerem so našli zadavljene novorojenčke. Kovčeg je bil last Marije Južnič. Južnič doslej niso našli in domnevalo, da se je vtopila.

Narodno gospodarstvo.

Mesne cene v Mariboru so bile 14. tm.: volovsko 28—30 K, telečje 23—30 K, svinjsko sveže 32 K. Primerjajte te cene s cenami istega dne v Celju!

Novi drobiž po 25 para — 1 K je v Zagrebu v zadostni množini pripravljen za promet. Te nove novčanice veljajo od 16. jun. naprej na ozemlju naše države kot obvezno in zakonito plačilno sredstvo. Državne blagajne jih morajo sprejemati v znesku do 25 dinarjev.

Izplačevanje premij za kronске bone. Gospod finančni minister je z odločbo z dne 5. junija 1921 odredil: 1. V bodoče naj se izplačujejo premije za kronске bone, vplačane v času od 15. maja do 15. junija 1919, samo na podlagi spisov, ki jih je prejela generalna direkcija državnih dolgov od bank, ki so posredovale podpisovanje kronskih bonov, in če so boni v spisih označeni kot boni s pravico do premij. 2. Naknadno naj se izplačajo premije za vse bone, ki so bili že izplačani brez premije, če imetniki dokažejo, da so bili boni vplačani v času od 15. maja do 15. junija 1919. Izplačilo po točki 2 naj se izvrši samo po nalogu generalne direkcije državnih dolgov.

Gospodinski tečaj za učiteljice. Poverjenišvo za kmetijstvo priredi v času od 25. julija do 27. avgusta tl. pettedenski gospodinski tečaj za učiteljice na kmetijsko-gospodinski šoli v Marjanišču v Ljubljani. V ta tečaj se sprejemajo prosilke pod sledečimi pogoji: 1. da imajo najmanj 5 let ljudskošolske učiteljske prakse in usposobljenostni izpit za ljudske šole; 2. da so s kmetije doma, oziroma, da so se s kmetijskim gospodinstvom že praktično pečale; 3. da so že po svojem dosedajnem delovanju pokazale potrebno zanimanje in voljo za gospodinski pouk; 4. da so iz krajev, kjer je upati, da se najprej ustanove gospodinsko-nadaljevalni tečaji in 5. da napravijo koncem tečaja izpit o predavanju učni tvari in si pridobe s tem izpričevalo učne usposobljenosti za strokovni pouk na kmetijsko-nadaljevalnih tečajih. Prosilke naj poleg tega navedejo (brez priloge) v prošnji tudi vse druge običajne podatke glede starosti, rojstnega kraja, dovršenih študijah in dosedajnega službovanja. V tečaj sprejete učiteljice dobe v zavodu prosto oskrbo. Sprejete udeleženke se morajo z reverzom zavezati, da se bodo točno udeleževale pouka in ravnanja v vsem po odredbah vodstva. Prošnje za sprejem v kmetijsko-gospodinski tečaj je vlagati naravnost pri poverjeništvu za

kmetijstvo v Ljubljani in sicer najkasneje do 5. julija tl. Za štajarske učiteljice se bo izposloval potreben dopust.

Nov premogovnik. Pri Kiljanu v južni Srbiji so zasledili debele plasti premoga zelo dobre kvalitete. Eksploatacijo tega rudnika namerava prevzeti država sama v svoje roke.

Luke ob Črnem morju odprte za internacionalni promet. Italijansko ministrstvo trgovine je sporočilo parobrodskemu društvu, da je sovjetska vlada odprla luke ob Črnem morju za svoboden internacionalni promet. Te luke so: Odesa, Feodosija, Novorosijsk, Genčesk, Marupol in Rose. Od vseh teh luk se nahaja edino Novorosijsk v dobrem stanju.

Poročilo o odpovedi kredita našim trgovcem s strani angleških trgovcev, katero je poslala v svet naša trgovska agencija v Londonu, ni resnično. Res so bila nesoglasja, ker so se nekateri naši trgovci branili prevzeti v Manchesteru in drugod nabavljeno blago, a o odpovedi kredita ni govora.

Razne vesti.

Zamotan kriminalni slučaj.

Karl Živko iz Ciglenc pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se je 17. februarja 1919 priženil na posest Petra in Genovefe Kristl v Ciglencih ter z ženo Katarino priženil tudi lepo posestvo. Toda kmalu po poroki je pričel z ženo surovo ravnati; ne le, da jo je pretepal, gnil jo je tudi na stranišče ter ji tu s človeškim blatom mašil usta ter potikal njeno glavo v odprtino stranišča. Že 3. junija je sledila tožba na ločitve zakona. Vsled poravnave ni prišlo do ločitve. Toda Živka to ni spametovalo. Še surovejšje je začel ravnati s svojo ženo. Ko ji je celo grozil, da jo umori, je čez nekaj mesecev zopet prišlo do druge ločitvene tožbe. Dne 7. februarja 1920 je bil pri kazenskem sodišču radi surovega ravnanja obsojen. Še nevarnejši je postajal napram nji, ko je zvedel, da je žena izrekla, da ve za veliko možjevo skrivnost. Tako je prišlo do usodepolnega dne 7. aprila 1920. Ta dan je žena hotela zopet v Maribor tožiti moža. Stariši so odšli z doma, ostala je sama s komaj porojenim otrokom. Takrat se je zgodil strašen umor. Kako se je izvršil, ne ve nihče. Zvečer so potem vdrli v zaklenjeno hišo. Tudi Živko je pomagal vlomiti vrata. V sobi se je nudila grozna slika: Žena je klečala ob vratih proti kljuki obešena, vsa krvava, razmršena, po sobi nered, kri. Kazalo je na silen boj pred grozno smrtjo. Žena je bila že mrtva in mrzla. Poleg nje v nečakih otrok tudi mrtve. Ker je bila hiša zaklenjena, je morilec moral skozi podstrešje na prosto. — Stariši umorjene in večina sosedov so takoj obdolžili Živka obeh zločinov. Sedem mesecev je sedel v preiskavi. Tajil je vse, nekak je bil kot nedolžen oproščen. Komaj je prišel domov, so ga zopet obdolžili, naka je moral ponovno v zapor. Vsled obsodbe okrajnega sodnika je bilo okrožno sodišče primorano odrediti ponovno postopanje. Med to drugo preiskavo se je našlo na Živkovem domu krvavo perilo, toda kemična preiskava je dognala živalsko kri. In ko so Živkovi sorodniki ravno na dan obletnice zopet imeli neko tako tožbo pri vzklicnem senatu, so propadli, ker se je prejšnje dni že vdrugič ugotovila Živkova nedolžnost. Zdaj se je dr. Komavli, zastopnik starišev, obrnil na višje deželno sodišče, ki je na predlog višjega državnega pravdnika odredilo ponovno preiskavo na podlagi izjave sorodnikov umorjene, ki trdijo, da je Živko morilec. Živko je sedaj zopet v zaporu. Prišel je sam nazaj. Mogoče ga je kdo že skrivno obvestil o tem, da pride zopet v preiskavo, mogoče pa ga je prignala tudi težka vest nazaj. Javnost napeto pričakuje razprave proti človeku, ki je bil že dvakrat izpuščen iz preiskovalnega zapora kot nedolžen.

Zadnja poročila.

Zemljoradniki in luka Baroš.

Beograd 19. junija. Predsednik zemljoradniškega kluba je stavil na min. predsednika vprašanje glede izročitve luke Baroš v skupno upravo 2 jugoslovanskih, 2 italijanskih in 2 reških delegatov pod predsedstvom Italije. Zemljoradniški klub se izrečno protivi taki nameri in zahteva od min. predsednika v prihodnji seji jasn odgovor na vprašanja, ali je vlada znana ta zahteva, ki jo stavi Italija in

Razstava obrt. vajencev v Nar. domu se vrši dne 29. junija tl.

Poštni ček.
rač. 10.598**Podružnica
Ljubljanske kreditne banke v Celju**Telefon
št. 75 in 76

Delniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

264 50-20

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrow. kreditna in stavbna zadruga z om. zav.

Prešernova ul. 15 v Celju

Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagatelj zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri in pol od sto (4 1/2 %)

Hranilne vloge: 2.000.000 K.

na katero je baje naša delegacija že pristala, nadalje, kaj je naša vlada na to odgovorila in ali je dala delegaciji navodila, ki so v skladu z interesi naše države na naši nesporni lasti.

Vladna pogajanja.

Beograd 19. junija. Pri današnji seji skupščine je bilo navzočih le malo poslancev, tako, da se politični položaj ni dal točno razsoditi. Zatrjuje se, da se pogajanja med vlado in soc. demokrati nadaljujejo in da so se približala ista sporazumu, da vstopijo soc. demokrati v vlado; v tem slučaju hoče dati vlada soc. demokratom portfelj ministra za socialno politiko.

O direkciji plena.

Beograd 19. junija. Te dni likvidira direkcija vojnega plena. Poslanec Mihailo Stojić je radi tega stavil na mlin predsednika, kateremu je ta direkcija neposredno podrejena, vprašanje z motivacijo, da poslovanje te direkcije ne bi smelo biti v državi tajno, koliko znaša vrednost plena, koliko se je od istega izdalo v državi proti reverzu, koliko se je v oddaji izkupilo, koliko je bilo stroškov, koliko se je izvršilo ustanov izven države in koliko znaša čisti dobiček iz razpečevanja.

Obsedno stanje v Ukrajini.

Dunaj 19. junija. Radi neprestanih uporov v Harkovu in drugod se je proglašilo v Ukrajini obsedno stanje. Straže so pomnožene z novodošlimi četami.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Proda se

dobro ohranjen pisalni stroj tvrdke Smith — Bros. Ljubljanska cesta 14.

Miši, podgane, stene in šurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske in hišne miši 12 K, za podgane 16 K, šurke posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri živini 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) prašek proti mravljam 10 in 20 K. Posredovalci imajo popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Janker, Zagreb 37, Peirinská ulica 3.

556 5

Zdravnik**Dr. Mano Dereani**ordinira v Celju, Vodnikova ul. 1
od 11.—12. in 15.—16. ure. 3-1**CENE ZMERNE!****Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK**

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za -

mnogobrojni obisk

V zalogi vse nove sokolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočneje in po zmernih cenah

„KOMPAS“špedicijsko podjetje, informacijska pisarna
v Celju, Razlagova ulica št. 11.Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
ant. jošta ussl.**Franjo Dolžan**

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Krita streh, zvonikov, popravila istih, naprava strelovodov itd. Izvršitev točna. Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Oglejte si**manufakturno trgovino****J. KUDISZ**

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Samo kratek čas v Celju!

Cirkus „Renlow“

Velika otvoritvena

Zvečer ob 8 in pol uri.

v četrtek
23. junija

svečana predstava.

Zvečer ob 8 in pol uri.

Cene prostorom z davkom za zabavo:

Galerijsko stojšče	III. prostor	II. prostor	I. prostor	Numeriran zaprti sedež II. vrsta	Numeriran zaprti sedež I. vrste	Ložni sedež
K 10.-	K 14.-	K 20.-	K 26.-	K 32.-	K 36.-	K 40.-

Predprodaja vstopnic v trafiki
F. KOVAČ, Aleksandrova ulica.

677

V nedeljo 2 predstavi ob 4. uri pop. in 8 1/2 uri zv.

Malinovec

(malinov sok)

Kisla voda

Rogaški Tempel - Styria - Donati vrelci

se dobe v vsaki množini pri

Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

Trgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga. Zaloga mineralnih vodâ.

168 38-13

A. & E. SKABERNE,

Ljubljana, Mestni trg 10

Manufakturno in pleteno blago na veliko

priporočajo svoje bogato skladišče

ženskih, moških in otroških nogavic.

Za sedanje sezono raznovrstne fine „Flor nogavice“

in velike partije otroških patent nogavic črne, sive in bele barve. Pismena naročila se izvršujejo poštno-obratno in najsolidnejše

290 17-13